

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

NOWE Słowa na start!, klasa 7

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń potrafi:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Charaktery	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz • nazwać barwy użyte przez artystę 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić skojarzenia związane z obrazem • wyrazić swoją opinię na temat obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie barw • wyjaśnić, dlaczego na obrazie są dwa wizerunki tego samego mężczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł obrazu • zinterpretować przesłanie obrazu w kontekście prawdy o człowieku 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przyczyn postrzegania tej samej osoby na różne sposoby • porównać obraz z innymi tekstami kultury podejmującymi temat postrzegania człowieka z różnych perspektyw
3. Wytrzymałość	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj literacki utworu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować główną bohaterkę utworu • omówić postawy pozostałych bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia opisanej historii w artykułach prasowych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ narracji na odbiór utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wywiadu z autorką wypowiedzieć się na temat funkcji humoru w tekstach literackich
4. Podróż w czasy starożytne	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe starożytności 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wierzeń ludzi żyjących w starożytności • wymienić najważniejsze cechy antycznej sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat dziedzictwa kulturowego wywodzącego się z religii 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić osiągnięcia cywilizacyjne, które zawdzięczamy ludziom żyjącym w starożytności 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat dziedzictwa cywilizacyjnego starożytności, wartościując je • omówić wybrane dzieła antycznej sztuki
5. Niezlomność	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • wymienić przydomki Ateny i przypisywane jej atrybuty 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy charakteru Ateny i zilustrować je przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> • określić temat mitu i wyjaśnić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić postępowanie bogini 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wpływu emocji na postępowanie
6.	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • ułożyć plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić zachowanie ojca 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować morał 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sensu

Pokora	tekstu	przedstawionych w przypowieści • wymienić cechy bohaterów przypowieści i zilustrować je przykładami	• wypowiedzieć się na temat emocji towarzyszących starszemu synowi	przypowieści • wyjaśnić znaczenie frazeologizmu <i>syn marnotrawny</i>	dawania komuś drugiej szansy • omówić obraz Keitha Vaughana <i>Powrót syna marnotrawnego</i> • odnaleźć w różnych źródłach inne realizacje motywu syna marnotrawnego
7. Silny charakter (lektura uzupełniająca)	• omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji	• scharakteryzować bohatera utworu	• omówić sposób przedstawienia przeżyć wewnętrznych bohatera • zinterpretować wskazane słowa	• dokonać analizy sposobu przedstawienia rekinów	• podjąć dyskusję na temat sentencji i odnieść te słowa do wybranych tekstów kultury
8. Czarny charakter	• omówić treść fragmentów tekstu • wymienić cechy Lorda Voldemorta • omówić metody działania Lorda Voldemorta	• wskazać cele Lorda Voldemorta • wymienić przeciwników Lorda Voldemorta	• omówić działania podejmowane przez Zakon Feniksa po to, aby unieszkodliwić Lorda Voldemorta • odnieść określenie <i>czarny charakter</i> do Lorda Voldemorta	• ocenić postawę Korneliusza Knota	• omówić postać będącą antywzorem z innego tekstu kultury
9. Jak komponować tekst i budować akapity?	• wymienić cechy dobrze skomponowanego tekstu • wskazać w podanym tekście główne zdanie akapitu	• sformułować plan wypowiedzi argumentacyjnej • uporządkować wskazaną wypowiedź	• poprawić wskazane wypracowanie • sformułować wstęp do wypracowania • wskazać wyrazy i wyrażenia sygnalizujące powiązania między zdaniami	• stworzyć wewnętrznie uporządkowane, spójne wypracowanie	
10. i 11. Jak napisać opowiadanie inspirowane mitem lub przypowieścią?	• wymienić cechy mitu i przypowieści	• zgromadzić informacje na temat symbolicznego znaczenia postaci mitologicznych • zgromadzić informacje na temat metaforycznej wymowy przypowieści	• dokonać analizy tekstu współczesnej wersji mitu • dokonać analizy tekstu współczesnej wersji przypowieści	• zredagować opis przeżyć wewnętrznych postaci mitologicznej i/lub biblijnej • stworzyć opowiadanie inspirowane mitem i/lub przypowieścią	
12. i 13. Odmienne i	• wymienić odmienne i nieodmienne części mowy	• nazwać części mowy występujące w tekście	• przekształcić formy czasowników	• użyć w zdaniach właściwych spójników	

nieodmienne części mowy	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować odmienne i nieodmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • określić formy odmiennych części mowy • uzupełnić tekst właściwymi przyimkami 	<ul style="list-style-type: none"> • użyć czasowników we właściwych formach • przeredagować zdania, używając właściwych zaimków 		
14. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić części mowy, z którymi <i>nie</i> piszemy łącznie i rozdzielnie • wymienić wyjątki od obowiązujących reguł 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić tekst poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać regułę ortograficzną właściwą dla podanych przykładów 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować tekst, w którym występują poprawnie zapisane wyrazy z <i>nie</i> 	
15. Imiesłowy przymiotnikowe	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować imiesłowy • zdefiniować imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierne • omówić regułę tworzenia imiesłowów przymiotnikowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać imiesłowy przymiotnikowe w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać imiesłowy przymiotnikowe w tekście i podzielić je na kategorie • uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przymiotnikowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić formy czasowników w imiesłowy przymiotnikowe • utworzyć i nazwać imiesłowy przymiotnikowe 	
16. Imiesłowy przysłówkowe	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie • omówić regułę tworzenia imiesłowów przysłówkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać imiesłowy przysłówkowe w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać imiesłowy przysłówkowe w tekście i podzielić je na kategorie • uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przysłówkowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić formy czasowników w imiesłowy przysłówkowe • utworzyć i nazwać imiesłowy przysłówkowe 	
17. Pisownia <i>nie</i> z imiesłowami	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić określenia oznaczające cechy imiesłowami z przeczeniem <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować tekst, w którym występują imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i> 	
18. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>starożytność</i>, <i>sztuka antyczna</i>, <i>mit</i>, <i>przypowieść (parabola)</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>symbol, epika, odmienne i nieodmienne części mowy, imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierno, imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie, kompozycja tekstu, opowiadanie inspirowane mitem lub przypowieścią</i>				
19. Cienie i blaski życia	<ul style="list-style-type: none"> opisać obraz 	<ul style="list-style-type: none"> opisać postacie przedstawione na obrazie omówić kolorystykę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść sytuację przedstawioną na obrazie do jego tytułu omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat roli gry światła 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrany tekst kultury tematycznie zbliżony do dzieła Auguste'a Renoira
20. Szczęście w nieszczęściu	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> opisać reakcje mędrca na poszczególne okoliczności określić myśl przewodnią poznanej bajki filozoficznej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję pytań retorycznych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję odniesień do zjawisk przyrody w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować obraz Olega Kharkhana <i>Tragiczny list</i> w kontekście poznanej bajki filozoficznej
21. Podróż w czasy renesansu	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe renesansu wyjaśnić pochodzenie nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować humanizm wymienić najważniejsze dokonania renesansowe i określić ich funkcję wymienić najważniejszych twórców epoki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić specyfikę sztuki renesansowej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić dzieło renesansowe 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrane dzieło lub wynalazek Leonarda da Vinci opisać renesansowe miasto idealne
22. Twórca i jego dzieło – Jan Kochanowski	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze etapy życia Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować twórczość poety 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy renesansowe w twórczości Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić funkcję Czarnolasu w twórczości poety 	
23. Pół żartem, pół serio (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść utworów 	<ul style="list-style-type: none"> określić charakter fraszek 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy humoru we fraszkach 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób obrazowania w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty utworów i nawiązania do nich

<p>24. Na scenie życia</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>fraszka</i>, <i>wiersz sylabiczny</i>, <i>rym</i>, <i>powtórzenie</i> • omówić treść fraszki • wskazać środki stylistyczne użyte przez Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić układ rymów we fraszce • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>fraszka</i> w różnych kontekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję powtórzenia na początku fraszki • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję wyliczenia wartości ważnych dla człowieka • zinterpretować dwa ostatnie wersy utworu w odniesieniu do toposu świata jako teatru 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cechy wspólne poznanych fraszek
<p>25. Wartość zdrowia</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>apostrofa</i> • omówić treść fraszki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne użyte przez poetę 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję apostrofy rozpoczynającej utwór • określić funkcję wyliczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować główną myśl fraszki • zinterpretować funkcję uosobienia w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności poznanej fraszki
<p>26. i 27. Przepis na szczęście</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>archaizm</i> • omówić treść utworów • wskazać podmiot liryczny każdej z fraszek • wskazać adresata lirycznego fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i> • wskazać archaizmy w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego każdej z fraszek • wskazać apostrofę we fraszce <i>Na lipę</i> i wyjaśnić jej funkcję • przedstawić współczesne formy wskazanych archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić stosunek Jana Kochanowskiego do natury na podstawie fraszki <i>Na lipę</i> • określić kontekst biograficzny fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić renesansowy charakter fraszek 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat najważniejszych aspektów życia
<p>28. Wśród ludzi</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić temat każdego z utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób wykorzystania frazeologizmów • wskazać związki frazeologiczne, do których nawiązał Jan Szaudynger w utworach <i>Głos w telefonie</i> i <i>Lustro</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat prawd życiowych przywołanych w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić podobieństwa i różnice pomiędzy utworami Jana Szaudyngera oraz Jana Kochanowskiego w kontekście historycznym
<p>29. Być szczęśliwym</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić symbolikę ogrodu, przywołując kontekst biblijny • określić funkcję środków 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przyjęcie przez podmiot liryczny postawy wyprostowanej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić język utworu Czesława Miłosza • wypowiedzieć się na temat życia

		<ul style="list-style-type: none"> • podzielić wiersz na części tematyczne 	stylistycznych użytych przez poetę <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić postrzeganie szczęścia przez podmiot liryczny 	i twórczości poety
30. Wiejska sielanka (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>pieśń</i> • omówić treść pieśni • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • wymienić obowiązki gospodarza i gospodyni • wskazać środki stylistyczne użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przedstawiony w wierszu kontrast pomiędzy życiem na wsi a życiem w mieście i określić jego funkcję • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić koncepcję życia na wsi przedstawioną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść utwór do renesansowego humanizmu
31. Radość życia (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>rym gramatyczny</i>, <i>apostrofa</i>, <i>uosobienie</i> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • określić rodzaje rymów występujących w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metafory użyte w wierszu • omówić funkcję personifikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać adresata apostrofy zawartej w ostatniej zwrotce utworu i podać jego określenia bliskoznaczne • odnaleźć w dowolnych źródłach informacje na temat filozofii epikurejskiej
32. Stara bieda	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować główne myśli tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić na podstawie tekstu różnice pomiędzy Polakami a reprezentantami innych nacji • wymienić funkcje narzekania 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zalety narzekania wymienione w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie rysunku umieszczonego w podręczniku w odniesieniu do treści tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat funkcji narzekania • wymienić inne stereotypy dotyczące Polaków
33., 34. i 35. Wobec śmierci (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść trenów • określić rodzaj liryki, który reprezentują treny 	<i>Tren I:</i> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać adresatów, wymienionych na początku utworu i wyjaśnić funkcję apostrofy <i>Tren V:</i> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu porównanie homeryckie i 	<i>Tren I:</i> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforyczne znaczenie smoka w wierszu • omówić funkcję pytania retorycznego użytego w zakończeniu trenu <i>Tren V:</i> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforyczne 	<i>Tren I:</i> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie puenty utworu <i>Tren V:</i> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczynę przywołania Persefony w trenie <i>Tren VII:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany tekst kultury, w którym została przedstawiona strata bliskiej osoby, i porównać go z utworami Jana Kochanowskiego

		określić jego funkcję <i>Tren VII:</i> • wskazać adresatów utworu <i>Tren VIII:</i> • wskazać adresata utworu • wymienić cechy Urszulki przywołane przez podmiot liryczny	znaczenie oliwki i sadownika w utworze • omówić funkcję pytania retorycznego użytego w puencie utworu <i>Tren VII:</i> • omówić funkcję zdrobnień w wierszu • wyjaśnić dwojakie znaczenie wyrazu <i>skrzynka</i> użytego w utworze <i>Tren VIII:</i> • wyjaśnić funkcję kontrastu pomiędzy ukazaniem domu przed śmiercią Urszulki i po tym wydarzeniu	• omówić funkcję wykrzyknienia użytego w puencie utworu • omówić funkcję odwołania do ubioru dziecka wszystkie poznane treny: • porównać poznane utwory i wyrazić swoją opinię na temat zawartego w nich ładunku emocjonalnego • wskazać cechy wspólne poznanych trenów	
36. Co już wiemy o twórczości Jana Kochanowskiego?	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
37. Przeżywanie straty	• omówić treść fragmentów tekstu • wskazać narratora tekstu	• scharakteryzować narratora tekstu • opisać sposób przeżywania żałoby przez narratora i jego mamę	• omówić relacje pomiędzy bohaterami • zinterpretować sens zakończenia przywołanych fragmentów tekstu	• porównać sposoby przeżywania żałoby przez bohaterów książki z tym przedstawionym w trenach Jana Kochanowskiego	• wypowiedzieć się na temat przeżywania żałoby i sposobów kultywowania pamięci o zmarłych w innych kulturach
38. Jak opisywać dzieła sztuki?	• wymienić elementy, które powinien zawierać opis dzieła sztuki • zgromadzić informacje na temat opisywanego dzieła sztuki	• określić temat obrazu • określić kompozycję dzieła	• opisać kolorystykę i nastrój obrazu • wypowiedzieć się na temat proporcji dzieła	• zredagować opis wskazanego obrazu	
39.	• wymienić typy dzieł	• rozróżnić najważniejsze	• wskazać główne środki	• ocenić obraz według podanych	• zrelacjonować wizytę w galerii

Malarstwo	malarskich	typy dzieł malarskich • wymienić główne środki wyrazu dzieła malarskiego	wyrazu dzieła malarskiego na konkretnym przykładzie • wymienić kryteria, według których ocenia się obraz	kryteriów	lub muzeum
40. Archaizmy	• wymienić rodzaje archaizmów	• zastąpić archaizmy wyrazami współczesnymi • wskazać archaizmy w podanych zdaniach	• określić rodzaje podanych archaizmów • określić funkcję archaizmów w tekście stylizowanym	• stworzyć tekst z archaizmami	
41. Części zdania i związki wyrazowe w zdaniu – przypomnienie wiadomości	• wymienić części zdania • nazwać związki wyrazowe	• wskazać główne części zdania i je nazwać • wskazać zdania bezpodmiotowe • wskazać w zdaniach określenia i je nazwać	• wypisać związki wyrazowe występujące w podanych zdaniach	• ułożyć wypowiedzenia z różnymi częściami zdania	
42. Wypowiedzenia – przypomnienie wiadomości	• wymienić rodzaje wypowiedzeń w zależności od celu wypowiedzi • wymienić rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń	• rozpoznać rodzaje wypowiedzeń w zależności od celu wypowiedzi • odróżnić zdanie od równoważnika zdania • rozpoznać rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń • wskazać w tekście zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte • wskazać w tekście zdania złożone współrzędnie i podrzędnie	• przekształcić zdanie w równoważnik zdania i odwrotnie	• utworzyć zdania złożone współrzędnie i podrzędnie	
43. Zdania złożone współrzędnie – przypomnienie wiadomości	• wymienić rodzaje zdań złożonych współrzędnie	• rozpoznać rodzaje zdań złożonych współrzędnie • stosować poprawną interpunkcję w zdaniach złożonych współrzędnie	• tworzyć wykresy zdań złożonych współrzędnie	• tworzyć zdania złożone współrzędnie różnych typów	
44. Pisownia wyrazów	• wymienić zasady pisowni wyrazów wielką literą	• uzupełnić tekst wyrazami zapisanymi od wielkiej i	• wyjaśnić zasady pisowni wyrazów wielką i małą literą,	• zastosować zasadę pisowni wielką literą wyrazów w	

wielką i małą literą – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni wyrazów małą literą 	małej litery	<p>odnosząc się do podanych przykładów</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych 	zwrotach grzecznościowych w samodzielnie zredagowanym tekście	
45. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie posługiwać się pojęciami: <i>renesans, sztuka renesansu, fraszka, tren, pieśń, wiersz sylabiczny, porównanie homeryckie, malarstwo, opis dzieła sztuki, archaizmy, wypowiedzenia, zdanie pojedyncze, zdanie złożone współrzędnie, zdanie złożone podrzędnie, równoważnik zdania, części zdania i związki wyrazowe w zdaniu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
46. Relacje międzyludzkie	<ul style="list-style-type: none"> opisać obraz 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat postaci przedstawionych na obrazie określić sytuację, w jakiej zostały przedstawione postaci 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję dzieła nazwać typ autoportretu, który naśladuje artystka 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat funkcji mediów społecznościowych 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat estetyki selfie
47. Porozumienie	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu określić rodzaje narracji 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować głównego bohatera tekstu przedstawić opinie Marka o rodzicach 	<ul style="list-style-type: none"> porównać pierwszy i drugi wpis Marka oraz określić funkcję różnic między nimi wskazać elementy stylu potocznego i języka młodzieży w treści bloga 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy rozmowy ojca z synem dokonać analizy drugiego wpisu na blogu i wskazać środki, za pomocą których bohater buduje swój wizerunek 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat blogów młodzieżowych

			Marka		
48. Trudy wychowania (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • omówić świat przedstawiony w dziele 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentów utworu • przedstawić rodzinę opisaną we fragmentach utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić opinie bohaterów na temat wychowywania dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu w kontekście historycznym
49. Każdy może być dobry – sens życia według Ebenezera Scrooge’a (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj literacki utworu • wskazać w słowach Scrooge’a kierowanych do siostrzeńca wypowiedź ironiczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, kim jest główny bohater utworu i jak jego charakter uwidacznia się w wyglądzie • określić stosunek narratora do głównego bohatera tekstu • przedstawić wartości, którymi kierował się w życiu Scrooge, i wskazać te, których początkowo mu zabrakło • porównać Scrooge’a z jego siostrzeńcem na podstawie ich wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wskazany fragment utworu • opisać uczucia Scrooge’a w chwili, gdy odeszła od niego ukochana kobieta 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać ogłoszenie, które zawiera informacje o wyglądzie postaci • zacytować sformułowania, dzięki którym narrator nawiązuje kontakt z czytelnikiem, i wyjaśnić, czemu służy taki zabieg 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób spotęgowania przez narratora wrażenia tajemnicy i niesamowitości w opisie wydarzeń przy drzwiach domu Scrooge’a
50. Przemiana bohatera pod wpływem świąt (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat symbolicznego przesłania, jakie dla ludzi wierzących niesą święta Bożego Narodzenia • opisać wybrane święta z przeszłości głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać, w jaki sposób w <i>Opowieści wigilijnej</i> zostało przedstawione Boże Narodzenie • określić stosunek Ebenezera Scrooge’a do świąt Bożego Narodzenia opisany na początku utworu • nazwać emocje towarzyszące Scrooge’owi w trakcie kolejnych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wcześniejsze relacje Ebenezera Scrooge’a z ludźmi i wyjaśnić, co stało się z osobami, które kochał • opisać realia społeczne, w których dorastała główna postać utworu • podać przykłady zachowań i decyzji bohatera, które pokazują jego wewnętrzną przemianę • wyjaśnić, do jakich 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać wypracowanie na temat: „Czy – Twoim zdaniem – Ebenezer Scrooge wykorzystał swoją szansę, czy też jego przemiana była chwilowa?” 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację na temat symboliki świąt w kulturze popularnej

		<p>podróży w czasie i przestrzeni</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić, co uświadomił sobie bohater podczas wizyty ostatniego ducha 	<p>powszechnych skojarzeń związanych z Bożym Narodzeniem odwołał się Charles Dickens</p>		
<p>51. i 52. Realizm i fantastyka w opowiadaniu Charlesa Dickensa</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób – oprócz bezpośrednich ocen i opisów – narrator charakteryzuje głównego bohatera opowiadania • opisać sposób przedstawienia duchów w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • udowodnić, że Scrooge jest typowym przykładem filistra 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czemu miało służyć wprowadzenie do utworu elementów fantastycznych • omówić relacje między sferami realistyczną i fantastyczną w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządzić spis problemów społecznych, które zostały zaprezentowane w <i>Opowieści wigilijnej</i> • przygotować mowę dla adwokata broniącego Ebenezera Scrooge’a, w której przekonuje on duchy świąt, by podjęły walkę o duszę tej postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice między światem współczesnym a tym przedstawionym w lekturze z uwzględnieniem warunków pracy, sytuacji dzieci i kobiet oraz problemu ubóstwa • przedstawić wiadomości o życiu w XIX-wiecznej Wielkiej Brytanii zdobyte dzięki lekturze <i>Opowieści wigilijnej</i>
<p>53. Podróż w czasie oświecenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe oświecenia • wyjaśnić etymologię nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić priorytety oświeceniowe • wyjaśnić, co służyło rozpowszechnianiu idei oświecenia w Europie • wymienić dzieła sztuki oświeceniowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić specyfikę polskiego oświecenia • scharakteryzować sztukę oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrane dzieło oświeceniowe 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować wybraną postać oświecenia
<p>54. i 55. Twórca i jego dzieło – Ignacy Krasicki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze etapy życia Ignacego Krasickiego • omówić treść poznanych bajek 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować twórczość poety • wskazać cechy gatunkowe w poznanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić sens alegorii użytych w bajkach • przedstawić morały poznanych bajek 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat udziału Ignacego Krasickiego w inicjatywach oświeceniowych • wypowiedzieć się na temat aktualności bajek poety 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy światopoglądu oświeceniowego w bajkach Ignacego Krasickiego
<p>56. i 57. W krzywym zwierciadle</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>satyra</i> • omówić treść satyry • określić rodzaj literacki utworu • wskazać narratora utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić utwór na części tematyczne i nadać im tytuły • scharakteryzować szlachcica i jego żonę • wskazać na podstawie tekstu cechy gatunkowe satyry 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić problem poruszony w satyrze • omówić związek satyry ze światopoglądem epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat celowości ośmieszania postaw i zachowań w procesie dydaktycznym 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat zalet i wad obcych wpływów kulturowych
<p>58.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty

Co już wiemy o twórczości Ignacego Krasickiego?	fakty i opinie	najważniejsze konteksty	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawiać własne stanowisko 	wymagany materiał <ul style="list-style-type: none"> • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
59. Przemijanie (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić postawę podmiotu lirycznego wobec otaczającej go rzeczywistości • nazwać rodzaje rymów występujące w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu • zinterpretować sposób ukazania przemijania w wierszu • wskazać stały związek frazeologiczny użyty w wierszu i omówić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • dokonać analizy obrazu miłości przedstawionego w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby przedstawienia motywu przemijania w tekstach kultury
60. Zrozumieć miłość (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentu utworu • zapisać w punktach historię Małego Księcia i róży 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie uczucia towarzyszyły Małemu Księciu w kontakcie z różą i jak one ewoluowały • wymienić konsekwencje <i>oswojenia</i> i wyjaśnić, co można dzięki niemu zyskać • wytłumaczyć, jak lis i Mały Książę rozumieli odpowiedzialność 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć, czym było motywowane zachowanie róży i co chciała ona dzięki niemu zyskać • opisać dwa rodzaje miłości: Małego Księcia do róży i róży do Małego Księcia • wyjaśnić, co według lisa oznacza słowo <i>oswoić</i> i dlaczego używa on tego określenia zamiast słów <i>zaprzyjaźnić się, pokochać</i> • wyjaśnić, jak Mały Książę dzięki naukom lisa zaczął postrzegać swoją relację z różą 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić metaforyczne znaczenie ogrodu pełnego róż i scharakteryzować stosunek głównego bohatera do tych kwiatów przed rozmową z lisem oraz po niej • przedstawić swoje stanowisko na temat tego, w czym odpowiedzialność za drugiego człowieka przejawia się w codziennym życiu • napisać pracę popartą przykładami z utworów literackich i innych tekstów kultury na temat: „Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że miłość to uczucie paradoksalne, które przynosi szczęście i cierpienie?” 	<ul style="list-style-type: none"> • odszukać w podanych fragmentach tekstu zdania o charakterze sentencji i wskazać to, które najbardziej do niego przemawia
61. i 62. Mały Książę jako baśń i przypowieść	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • zapisać w punktach wydarzenia przedstawione w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji w utworze i jej wpływu na sposób przedstawienia świata 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację, w której znalazł się pilot krótko przed spotkaniem z Małym Księciem, i wyjaśnić, co ona 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować decyzję Małego Księcia o odejściu w kontekście rozważań nad wymową utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat obecności zachowań, przedstawionych w utworze w świecie współczesnym

(lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> określić rodzaj literacki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym wskazać w utworze cechy przypowieści scharakteryzować tytułowego bohatera na podstawie opisu jego planety i reakcji na różne doświadczenia 	<p>może symbolizować</p> <ul style="list-style-type: none"> opisać przemianę wewnętrzną pilota wyszukać w tekście fragmenty o charakterze aforyzmów sformułować pytania, na które można odpowiedzieć aforyzmami z <i>Małego Księcia</i> wskazać adresata książki <i>Mały Książę</i> i uzasadnić swoje zdanie 	<ul style="list-style-type: none"> odczytać znaczenie motywu wody w <i>Małym Księżcu</i> wyjaśnić, dlaczego pilot wybrał się na poszukiwanie studni, choć ten pomysł wydawał mu się absurdalny 	
63. Podróż Małego Księcia w poszukiwaniu... (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, dlaczego Mały Książę wyruszył w podróż 	<ul style="list-style-type: none"> omówić relację pomiędzy Małym Księżciem a różą i przedstawić stan emocjonalny głównego bohatera w momencie rozstania scharakteryzować mieszkańców poszczególnych planet opisać sytuację, w której Mały Książę zaczyna rozumieć sens swojej wędrówki i relacji z różą 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, co symbolizują mieszkańcy poszczególnych planet wytłumaczyć, czego Mały Książę dowiedział się o świecie dorosłych wytłumaczyć, czym była podróż dla Małego Księcia i czego tak naprawdę poszukiwał bohater sformułować listę przestróg, które należy mieć na uwadze, by nie podzielić losu mieszkańców przedstawionych planet 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jakim świetle zostały przedstawione wartości rządzące światem dorosłych i co o nich myśli główny bohater książki zinterpretować symbolikę podróży w odniesieniu do poznanego utworu i w sensie ogólnym zredagować subiektywny opis Ziemi 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposoby przedstawienia relacji międzyludzkich w innych tekstach kultury porównać utwór z jego ekranizacją w reżyserii Marka Osborne'a
64. Wyobcowanie	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować tytułową bohaterkę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> określić nastrój utworu omówić stan psychiczny bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować wskazany fragment 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat możliwości poznania samego siebie
65. Jak przygotować wypowiedź argumentacyjną?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić etapy przygotowywania wypowiedzi argumentacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć tezę i argumenty w zaprezentowanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać różne typy argumentów w podanym tekście sformułować argumenty potwierdzające podaną tezę 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć wypowiedź argumentacyjną 	

66. Rzeźba	<ul style="list-style-type: none"> wymienić etapy rozwoju rzeźby 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze cechy rzeźby na poszczególnych etapach jej rozwoju rozróżniać najważniejsze typy dzieł rzeźbiarskich ze względu na temat 	<ul style="list-style-type: none"> omówić elementy języka rzeźby na przykładzie wybranego dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić dzieło sztuki według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć swoją opinię na temat rzeźby abstrakcyjnej przygotować prezentację na temat wybranego artysty stworzyć pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
67. i 68. Typy zdań złożonych podrzędnie	<ul style="list-style-type: none"> wymienić typy zdań złożonych podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wypowiedzeniu orzeczenia i rozdzielić zdania składowe wskazać zdanie nadrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować pytania do zdań podrzędnych określić typy zdań podrzędnych 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić relację zdań na wykresie 	
69. Zdania złożone podrzędnie z imiesłowowym równoważnikiem zdania	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować imiesłowowy równoważnik zdania 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić podane wypowiedzenia imiesłowowymi równoważnikami zdania poprawić wypowiedzenia z błędnym użyciem imiesłowowych równoważników zdania 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić pytania, na jakie odpowiadają zdania podrzędne w podanych przykładach wymienić warunki, jakie musi spełniać poprawnie skonstruowane wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić relację zdań na wykresie przekształcić podane wypowiedzenia tak, aby powstały imiesłowowe równoważniki zdania 	
70. Mowa niezależna i mowa zależna	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić różnice pomiędzy mową niezależną a mową zależną 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w podanym tekście mowę niezależną i mowę zależną 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić wypowiedzi w mowie zależnej na mowę niezależną i odwrotnie przekształcić dowolny dialog na mowę zależną zastosować w zapisie dialogu poprawną interpunkcję 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować tekst, w którym wypowiedzi bohaterów mają formę mowy zależnej 	
71. Jak napisać streszczenie?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić etapy pisania streszczenia 	<ul style="list-style-type: none"> zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu streszczenia wskazać usterki w podanym streszczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> poprawić błędy w podanym streszczeniu przygotować w punktach streszczenie ostatnio widzianego filmu 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć streszczenie wybranego tekstu narracyjnego 	
72.	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić zasady 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić podany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst zawierający 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć opisy bibliograficzne 	

Zasady cytowania tekstów	cytowania tekstów <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady cytowania poezji • wymienić zasady tworzenia opisu bibliograficznego 	zawierający cytat odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi	cytaty	cytowanych przez siebie źródeł	
73. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>oświecenie, sztuka oświecenia, rzeźba, rymy męskie i żeńskie, alegoria, bohater dynamiczny, zdania złożone podrzędnie, zdania złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania, mowa zależna i niezależna, wypowiedź o charakterze argumentacyjnym</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
74. Człowieczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> • opisać, co widzi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać gesty namalowanych postaci • omówić kompozycję obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję gestów namalowanych postaci • zinterpretować przenikanie się kolorów i kształtów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł dzieła w odniesieniu do źródła cytatu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sposobów przeciwdziałania dyskryminacji
75. Odmienność	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • zaprezentować elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fantastyczne i realistyczne elementy świata przedstawionego • scharakteryzować bohaterów fragmentów tekstu • porównać postawy rodziców i rodzeństwa w stosunku do Barnaby'ego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat ciężaru emocjonalnego słów matki 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować problem przedstawiony we fragmentach tekstu • wymienić przyczyny lęku przed innością 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przyczyn spełniania oczekiwań innych ludzi • podjąć dyskusję na temat zalet i wad inności
76. Podróż w czasie	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe romantyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze elementy światopoglądu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić najważniejsze cechy sztuki romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrane dzieło sztuki w odniesieniu do światopoglądu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i omówić inne dzieła sztuki romantycznej

romantyzmu	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić etymologię nazwy epoki 	romantycznego <ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy bohatera romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze dzieła sztuki romantycznej 	romantycznego	
77. Twórca i jego dzieło – Adam Mickiewicz	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze etapy życia Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować twórczość poety 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy romantyczne w twórczości Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić informacje na temat życia społecznego poety 	
78. Wina i kara (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, do jakiej kategorii duchów należy Widmo • omówić sposób wywołania zjawy • ustalić, czego Widmo żąda od zgromadzonych wieśniaków 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać reakcję Guślarza na widok upiora • wytłumaczyć, jaką rolę odgrywają i co symbolizują w utworze towarzyszące zjawie ptaki • wymienić cechy charakteru złego pana i zilustrować każdą z nich odpowiednim przykładem z opowieści ptaków 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać środki stylistyczne, dzięki którym zostały uwidocznione emocje Guślarza • wskazać w podanym fragmencie utworu wyrazy, które nie są używane we współczesnym języku polskim, i podać ich aktualne odpowiedniki • zinterpretować nauki moralne przekazane przez duchy 	<ul style="list-style-type: none"> • zabrać głos w dyskusji na temat: „Czy nauki moralne zawarte w utworze mają charakter uniwersalny?” • stworzyć uniwersalny kodeks postępowania • napisać opowiadanie z elementami opisu przeżyć wewnętrznych, w którym przedstawia (w trzeciej osobie) historię jednego z ptaków – kruka lub sowy 	<ul style="list-style-type: none"> • podać propozycje, kim mógłby być współcześnie zły pan • uzasadnić na podstawie dramatu Adama Mickiewicza i innych tekstów literackich słusność stwierdzenia, że wina nie pozostaje bez kary
79. i 80. Obrzęd dziadów w dramacie (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • określić czas akcji utworu • zapisać w punktach plan wydarzeń przedstawionych w dramacie Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję dziadów w życiu przedstawionej społeczności • scharakteryzować relację między światem żywych a światem zmarłych • wyjaśnić, jaką rolę w życiu gromady odgrywa Guślarz oraz co może oznaczać rozpalany przy nim ogień 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy obyczajów ludowych w utworze • wyjaśnić, w jakim celu poeta wprowadził do dramatu duchy, które pojawiają się w czasie obrzędu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić światopogląd ludzi uczestniczących w dziadach • stworzyć notatkę na temat przyczyn fascynacji romantyków obrzędami ludowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać dziady z innymi znanymi obrzędami religijnymi
81. Romantyczny dramat pełen	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wydarzenie, które zburzyło przewidziany porządek 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć, kim jest milcząca postać z zakończenia dramatu – 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę poszczególnych części <i>Dziadów</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jak rozumie zakończenie <i>Dziadów</i> cz. II • opracować własny pomysł na 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób dzięki dziadom teraźniejszość łączy się z przeszłością i przyszłością uczestników

zagadek (lektura obowiązkowa)	dziadów, i wyjaśnić, jak zareagowali na nie Guślarz oraz zebrany lud	zjawą czy żywym człowiekiem • opisać milczącego bohatera z zakończenia utworu i wyjaśnić, do którego świata należy ta postać – rzeczywistego czy nadprzyrodzonego	• zinterpretować motto utworu pochodzące z dramatu Williama Szekspira	wystawienie wybranego fragmentu <i>Dziadów</i> cz. II na scenie i oddanie atmosfery dramatu	obrzędu • wskazać związki dramatu Adama Mickiewicza z obrazem Caspara Davida Friedricha <i>Cmentarz w śniegu</i>
82. i 83. Wyobraźnia (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>ballada, realizm, fantastyka, punkt kulminacyjny, nauka moralna</i> • omówić treść utworu • określić rodzaj literacki utworu	• ustalić, jaką wiedzę na temat świata przedstawionego ma narrator • wskazać elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • wskazać punkt kulminacyjny utworu • scharakteryzować bohaterów utworu	• omówić stosunek narratora do przedstawionych zdarzeń • wyjaśnić sens nauki moralnej zawartej w utworze • wskazać cechy gatunkowe w utworze	• podjąć dyskusję na temat nauki moralnej zawartej w balladzie	• wypowiedzieć się na temat adaptacji filmowej <i>Świtezianki</i>
84. Co już wiemy o twórczości Adama Mickiewicza?	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
85. Miłość w obliczu śmierci	• omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj literacki utworu	• wypowiedzieć się na temat narracji w utworze • scharakteryzować uczucie łączące bohaterów	• omówić emocje bohaterów • zinterpretować tytuł książki	• dokonać analizy sposobu, w jaki bohaterowie mówią o chorobie	• podjąć dyskusję na temat sensu zaangażowania emocjonalnego w sytuacji, kiedy istnieje ryzyko utraty kochanej osoby
86. Wyzwania (lektura obowiązkowa)	• wyrazić swoimi słowami sens każdego poznanego aforyzmu	• wskazać tematy, do których odnoszą się podane aforyzmy	• omówić grę słów w poszczególnych aforyzmach	• zinterpretować tytuł zbioru • ocenić aktualność aforyzmów Stanisława Jerzego Leca	• omówić twórczość Małgorzaty Koniecznej
87. Natura ludzka	• omówić treść wiersza • wskazać adresata	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego	• omówić proces przedstawiony w wierszu	• zinterpretować dwa ostatnie wersy utworu	• odnieść wiersz Jerzego Lieberta do wymowy <i>Małego Księcia</i>

(lektura obowiązkowa)	lirycznego utworu	wiersza • wskazać emocje wyrażone przez podmiot liryczny i wyjaśnić, z czego one wynikają	• wskazać środki stylistyczne wykorzystane przez poetę i omówić ich funkcję		
88. i 89. Jak napisać rozprawkę?	• wymienić etapy pisania rozprawki • przedstawić schematy pisania rozprawki	• zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu rozprawek • dopisać wstęp i zakończenie do podanego fragmentu rozprawki • wybrać spośród podanych argumentów te, które można wykorzystać do uzasadnienia wskazanej tezy	• sformułować argumenty do podanego zagadnienia • sformułować argumenty i kontrargumenty do podanej tezy • stworzyć plan rozprawki na podstawie zaprezentowanej dyskusji	• napisać rozprawkę	• samodzielnie sformułować temat rozprawki • zgromadzić argumenty, korzystając z różnych źródeł
90. Budowa słowotwórcza wyrazów	• wskazać wyrazy podstawowe i pochodne	• utworzyć wyrazy pochodne od podanych wyrazów podstawowych • wskazać wyrazy podstawowe dla podanych wyrazów pochodnych	• wskazać formant w wyrazie pochodnym • wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych	• wskazać oboczności w wyrazach	
91. Rodzaje formantów i ich funkcje	• wskazać w podanych wyrazach formanty i nazwać ich typy	• zbudować wyrazy z podanych par wyrazowych i wskazać wrostki • wymienić funkcje formantów	• podzielić podane wyrazy na grupy na podstawie ich znaczenia	• utworzyć wyrazy o różnych kategoriach znaczeniowych	
92. Przedrostki i przyrostki o kłopotliwej pisowni	• omówić zasady pisowni przedrostków: <i>z-, s-, ś-, wz-, bez-, nad-, ob-, od-, pod-, przed-, roz-, w-</i> • omówić zasady pisowni przyrostków: <i>-dzki, -dztwo, -cki, -ctwo</i> • omówić zasady pisowni	• uzupełnić wyrazy odpowiednimi przedrostkami • uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przedrostkami	• utworzyć przymiotniki od podanych nazw miejscowości • uzupełnić podane wyrazy odpowiednimi przyrostkami • uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przyrostkami	• przekształcić podane wypowiedzi tak, aby użyć wyrazu z przyrostkiem o kłopotliwej pisowni	

	przyrostka <i>-stwo</i>				
93. Wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo. Wyrazy pokrewne	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wyrazy należące do jednej rodziny • wskazać rdzenie w podanych grupach wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć rodzinę wyrazów 	
94. Pisownia wyrazów z ó, u, rz, ź, ch, h – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasady pisowni wyrazów z literami: <i>ó, u, rz, ź, ch, h</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi literami 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pisownię kłopotliwych liter w podanych wyrazach • wskazać nieporozumienia, do których może dojść w razie niepoprawnego zapisu kłopotliwych liter 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z kłopotliwymi literami 	
95. Złożenia, zrosty i zestawienia – czyli wyrazy złożone	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować złożenia, zrosty i zestawienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wśród podanych przykładów złożenia, zrosty i zestawienia • utworzyć złożenia, zrosty i zestawienia z podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypisać zrosty, złożenia i zestawienia z mapy Polski • poprawnie wymówić i odmienić podane zrosty 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst ze zrostami, złożeniami i z zestawieniami 	
96. Pisownia przymiotników złożonych	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady tworzenia przymiotników złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkować przymiotniki złożone do odpowiednich ilustracji • wyjaśnić znaczenie podanych przymiotników złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdania tak, aby zawierały przymiotniki złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć przymiotniki złożone od podanych nazw własnych 	
97. Tworzenie i zapisywanie skrótów i skrótowców	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować skróty • omówić zasady skracania wyrazów • wyliczyć rodzaje skrótowców • zreferować zasady zapisu skrótowców • zreferować zasady odmiany skrótowców i używania ich w zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozszyfrować podane skróty • zamienić w podanym tekście podkreślone wyrazy na skróty • odnaleźć skrótowce w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zastosować skrótowce w zdaniu • wyjaśnić, kiedy należy odmieniać skrótowce, a kiedy nie należy tego robić • wyjaśnić znaczenie skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić podane nazwy właściwymi skrótowcami • poprawnie zapisać skróty podanych wyrażań 	

	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasady stosowania skróconego zapisu 				
98. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>romantyzm, sztuka romantyzmu, dramat, ballada, aforyzm, ironia, wyraz podstawowy, wyraz pochodny, parafraza słowotwórcza, temat słowotwórczy, formant, rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo, zrosty, złożenia, zestawienia, skróty i skrótowce, przedrostki i przyrostki o trudnej pisowni, rozprawka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
99. Dobro i zło	<ul style="list-style-type: none"> • opisać, co widzi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kompozycję dzieła • wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania postaci na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść scenę na obrazie do opowieści biblijnej • omówić funkcję kolorystyki dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść wizerunek kobiety do tradycji biblijnej 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć konteksty i nawiązania do zaprezentowanego obrazu
100. Pokusa	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów tekstu • omówić rolę Iana w grze 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać świat wirtualny z punktu widzenia Miki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat popełniania zła na niby w świecie nierzeczywistym 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat zalet i wad gier komputerowych
101. Altruizm	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyliczyć fakty przedstawione przez Hannę Wiczorek • wskazać fragmenty tekstu, w których autorka zaprezentowała swoje 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czemu służy przedstawianie faktów i opinii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję tytułu tekstu • wskazać słowa kluczowe w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przedstawiony we fragmentach artykułu

		zdanie bądź opinię innych • przedstawić kompozycję tekstu			
102. Fatalna siła miłości (lektura obowiązkowa)	• zapisać w punktach plan wydarzeń przedstawionych we wskazanym fragmencie dramatu Juliusza Słowackiego	• określić sytuację życiową bohaterów realistycznych sceny 3 aktu I: Kirkora, Wdowy i jej córek • podać różne określenia charakteryzujące Alinę i Balladynę oraz przytoczyć fragmenty utworu potwierdzające ten wybór • wytłumaczyć, czym dla każdej z siostr jest miłość	• wyjaśnić rolę sił nadprzyrodzonych w wydarzeniach przedstawionych w dramacie • wyjaśnić, o czym świadczą odpowiedzi na pytania Kirkora udzielane przez Alinę i Balladynę • wskazać zabiegi artystyczne w scenie 1 aktu II, za pomocą których zostały uwidocznione silne emocje bohaterek • wymienić wątki miłosne zaprezentowane w utworze i nadać im tytuły • przedstawić wnioski na temat roli miłości w życiu człowieka, które można wysnuć na podstawie lektury <i>Balladyny</i>	• dokonać analizy słów i postępowania obu siostr • dokonać analizy losów wszystkich zakochanych bohaterów dramatu Juliusza Słowackiego i wyjaśnić, jaką cenę płaci każdy z nich za swoje zaangażowanie uczuciowe • napisać wypracowanie na temat: „Miłość – siła fatalna czy uczucie nadające sens życiu?“, w którym odwołuje się do różnych tekstów kultury	• dokonać analizy plakatu zapowiadającego inscenizację <i>Balladyny</i> w reżyserii Artura Tyszkiewicza • sformułować na podstawie dramatu uniwersalne prawdy na temat ludzkiej psychiki • omówić nawiązania kulturowe obecne w utworze
103. Fantastyka, ironia i tragizm w dramacie Juliusza Słowackiego (lektura obowiązkowa)	• opisać świat fantastyczny przedstawiony w dramacie • wskazać sceny, w których przenikają się światy ziemski i nadprzyrodzony	• wymienić cechy dramatu, które wpłynęły na to, że autor użył w jego podtytule pojęcia <i>tragedia</i> • zgromadzić informacje na temat dramatu romantycznego • udowodnić, że <i>Balladyna</i> ma cechy typowe dla gatunku literackiego, który reprezentuje	• wyjaśnić, jakie znaczenie dla rozwoju akcji dramatu Juliusza Słowackiego ma ingerencja bohaterów fantastycznych • określić funkcję baśni i legend w dramacie	• wskazać po jednym przykładzie sceny komicznej i tragicznej w utworze i wyjaśnić, jaki efekt wywołuje połączenie tych kategorii • wyjaśnić, na czym polega tragizm losów tytułowej bohaterki utworu	• ustosunkować się do stwierdzenia, że w dramacie pojawia się ironia • wymyślić alternatywny rozwój akcji dramatu i zapisać przykładowy plan tych wydarzeń
104. i 105.	• wyjaśnić, kiedy rozgrywa	• omówić sposoby	• omówić zmiany, które zaszły	• zestawić biblijną opowieść o	• wyjaśnić, jaką rolę w utrzymywaniu

<p>Dramat o władzy, winie i karze</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<p>się akcja dramatu i co o tym świadczy</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić w punktach etapy dochodzenia Balladyny do władzy 	<p>sprawowania władzy przez czterech królów wspomnianych w utworze Juliusza Słowackiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć, jaką królową chciała być Balladyna, i uzasadnić swoją odpowiedź odpowiednimi cytatami z ostatniej sceny dramatu • podać przykłady z dramatu ilustrujące wyrachowanie i niemoralne postępowanie tytułowej bohaterki 	<p>w psychice Balladyny po dokonaniu pierwszej zbrodni</p> <ul style="list-style-type: none"> • sformułować na podstawie losów Balladyny przestrogi, o których powinno się pamiętać w życiu 	<p>Kainie i Ablu z historią przedstawioną w dramacie Juliusza Słowackiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Balladyna, mimo że uczciwie osądziła swoje zbrodnie, musiała zginąć • przedstawić na podstawie lektury <i>Balladyny</i> kilka uniwersalnych prawd o ludzkiej psychice 	<p>ładu moralnego odgrywa w dramacie rzeczywistość nadprzyrodzona</p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować sens słów Goplany o zemście natury
<p>106. Co już wiemy o twórczości Juliusza Słowackiego?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
<p>107. Mowa nienawiści</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • opracować profil hejtera na podstawie tekstu • wskazać cechy świadczące o popularnonaukowym charakterze tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy kompozycji tekstu, uwzględniając funkcję śródtytułów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać na podstawie tekstu przyczyny zachowań mających u podstaw nietolerancję i ksenofobię 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat możliwości przeciwdziałania mowie nienawiści
<p>108. Etyka wypowiedzi, perswazja, manipulacja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady etyki językowej • omówić sposoby naruszania etyki językowej • wymienić cechy wypowiedzi perswazyjnej • wymienić cechy wypowiedzi manipulacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wypowiedzi zgodne i niezgodne z zasadami etyki słowa • wyjaśnić, na czym polega perswazyjny charakter wypowiedzi • wyjaśnić, na czym polega manipulacyjny charakter wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady wypowiedzi perswazyjnych i manipulacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować wypowiedź o wydźwięku negatywnym zgodną z zasadami etyki słowa • sformułować tekst perswazyjny i tekst manipulacyjny 	

109. Środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych	<ul style="list-style-type: none"> wymienić sposoby nakłaniania wykorzystywane w reklamach 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady sloganów reklamowych 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy skuteczności wybranego sloganu reklamowego dokonać analizy funkcji gry słów w podanych sloganach dokonać analizy zabiegów perswazyjnych i manipulacyjnych zastosowanych w podanych reklamach 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować slogany reklamowe 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat funkcji <i>fake newsów</i>
110. Jak przygotować przemówienie?	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić etapy przygotowywania przemówienia wymienić środki retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady użycia środków retorycznych dokonać analizy podanego przemówienia 	<ul style="list-style-type: none"> porównać podane przemówienia i ocenić ich skuteczność dokonać analizy niewerbalnych środków komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> przygotować przemówienie wygłosić przemówienie 	
111. Treść i zakres znaczeniowy wyrazu	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować pojęcia: <i>treść</i> i <i>zakres znaczeniowy wyrazu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podać definicje wyrazów uwzględniające elementy ich treści uporządkować wyrazy od tego o najszerszym zakresie znaczeniowym do tego o zakresie najwęższym 	<ul style="list-style-type: none"> skorygować wypowiedzi za pomocą wyrazów o szerszym zakresie znaczeniowym 	<ul style="list-style-type: none"> dopisać do podanych wyrazów te o szerszym i węższym zakresie znaczeniowym 	
112. Synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne i homonimy	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>synonim</i>, <i>antonim</i>, <i>wyraz wieloznaczny</i>, <i>homonim</i> wyjaśnić różnice pomiędzy wyrazami wieloznacznymi a homonimami 	<ul style="list-style-type: none"> zastąpić podane wyrazy ich synonimami podać antonimy do podanych wyrazów wyjaśnić, na czym polega wieloznaczność podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić homonimy od wyrazów wieloznacznych 	<ul style="list-style-type: none"> podać różne znaczenia wskazanych wyrazów 	
113. Fonetyka – przypomnienie i	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić podział głosek wymienić funkcje głoski 	<ul style="list-style-type: none"> podzielić słowa na głoski i sylaby podać przykłady głosek 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać funkcje głoski <i>i</i> na podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> odpowiednio akcentować wyrazy 	

uzupełnienie wiadomości	<i>i</i> • przedstawić zasady akcentowania w języku polskim	miękkich, twardych, dźwięcznych, bezdźwięcznych, ustnych i nosowych			
114. Rozbieżności między mową a pismem	• przedstawić zasady, na jakich zachodzą upodobnienia fonetyczne	• wskazać upodobnienia fonetyczne • wskazać różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów	• zaznaczyć strzałką kierunek upodobnienia • uzasadnić różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów	• wskazać uproszczenia grup spółgłoskowych	
115. Pisownia wyrazów z <i>q, ę, om, em, on, en</i> – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	• wymienić zasady pisowni wyrazów z <i>q, ę, om, em, on, en</i>	• uzupełnić podane zdania odpowiednimi formami wyrazów • wyjaśnić zasady zapisu podanych wyrazów	• poprawić błędy w podanym tekście • skorzystać ze słownika w razie wątpliwości związanych z poprawnym zapisem wyrazów	• stworzyć tekst z poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>q, ę, om, em, on, en</i>	
116. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>tragedia, tekst popularnonaukowy, tekst naukowy, artykuł, etyka wypowiedzi, perswazja, manipulacja, środki perswazji i manipulacji w reklamie, fonetyka, głoska, samogłoska, spółgłoska (miękka, twarda, dźwięczna, bezdźwięczna), głoska ustna i nosowa, uproszczenie grupy spółgłoskowej, upodobnienia pod względem dźwięczności</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	(wsteczne, postępowe, międzywyrazowe, udźwięcznienie, ubezdźwięcznienie, utrata dźwięczności w wygłosie), sylaba, akcent i intonacja, synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne, homonimy, przemówienie				
117. Konflikty	<ul style="list-style-type: none"> opisać, co widzi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> omówić gesty osób przedstawionych na obrazie i ich usytuowanie względem siebie 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję kolorystyki zastosowanej przez artystkę zinterpretować funkcję rekwizytu, który trzyma w ręku jedna z namalowanych postaci 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję zegarka widocznego na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić i omówić inne teksty kultury podejmujące temat konfliktów
118. Sens wojny	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat bohaterów fragmentów tekstu omówić dwa sposoby mówienia o wojnie: Ruperta Brooke'a i pana Gaydona 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść temat wojny do sytuacji bohaterki utworu wypowiedzieć się na temat opinii pana Gaydona na temat wojny 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie sformułowania o własnej wojnie użytego przez pana Gaydona 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić różne sposoby zaprezentowania wojny w wybranych tekstach kultury
119. Komizm charakterów (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> opisać sytuację przedstawioną we fragmentach aktu I utworu podać przykłady dosadnych sformułowań użytych przez Cześnika w czasie kłótni z Rejentem 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zachowanie Rejenta podczas sprzeczki z Cześnikiem i wyjaśnić, o czym ono świadczy uzasadnić stwierdzenie, że <i>Raptusiewicz</i> i <i>Milczek</i> to nazwiska znaczące, odwołując się do fragmentów aktu I wymienić cechy Rejenta ujawnione w scenie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jaki sposób <i>Milczek</i> traktuje prawo i innych ludzi opisać i zinterpretować zachowanie Cześnika i Rejenta przedstawione w didaskaliach do sceny 11 aktu IV oraz wyjaśnić znaczenie tego fragmentu utworu dla zrozumienia postaw bohaterów w kolejnych 	<ul style="list-style-type: none"> rozważyć, czy zgoda Cześnika i Rejenta będzie trwała 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jaki sposób Rejent i Cześnik pokrzyżowali sobie nawzajem plany i co byli w stanie poświęcić dla zemsty podać przykłady przedstawienia motywu zemsty w innych tekstach kultury

		rozmowy z mularzami (murarzami) <ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić informacje o Cześniku i Rejencie oraz uporządkować je od najogólniejszych do najbardziej szczegółowych 	scenach <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować stryja Klary na podstawie jego wypowiedzi • porównać Cześnika i Rejenta 		
120. Komizm i humor w <i>Zemście</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady sprzeczności między tym, co mówią postacie utworu, a tym, co robią lub sądzą o innych, i wyjaśnić, czemu służy ukazanie tych sprzeczności • wymienić cechy bohaterów wyśmiane w <i>Zemście</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega komizm sytuacyjny w utworze Aleksandra Fredry • wyjaśnić, co to jest karykatura oraz na czym polega karykaturalne przedstawienie Cześnika i Rejenta 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić, czy w scenie, w której Papkin pragnie złożyć śluby wierności Klarze, styl jego wypowiedzi pasuje do sytuacji • wyjaśnić, na czym polega komizm językowy w scenie pisania listu miłosnego przez Cześnika 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaką rolę w życiu społecznym mogą odgrywać komik, komediopisarz i satyryk • wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy poczuciem humoru w czasach Aleksandra Fredry i współcześnie • napisać wypracowanie na temat: „Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że wśród bohaterów <i>Zemsty</i> nie ma postaci jednoznacznie złych ani jednoznacznie pozytywnych?” 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym skutkuje wyśmianie pewnych cech
121. i 122. <i>Zemsta</i> – komedia o polskim społeczeństwie (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w utworze informacje dotyczące czasu i miejsca akcji oraz ocenić, czy mają one znaczenie dla jego wymowy i interpretacji • wskazać wątek główny i wątki poboczne 	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić bohaterów utworu na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych • wyjaśnić, jaką rolę odgrywają w utworze bohaterowie epizodyczni 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu w kontekście całej lektury i wyjaśnić, do czego doprowadziła tytułowa <i>zemsta</i> • sporządzić katalog głównych wad Polaków na podstawie zachowań wszystkich bohaterów utworu • wyjaśnić sens motto utworu • dokonać analizy zakończenia <i>Zemsty</i> i wyjaśnić, jakie przesłanie ono niesie • wytłumaczyć, do jakich postaw Aleksander Fredro chciał nakłonić Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zjawiska krytykowane we współczesnych komediach filmowych o polskim społeczeństwie i wyjaśnić, na czym polega zawarty w nich humor • wytłumaczyć, w jaki sposób plakaty zamieszczone w podręczniku nawiązują do wymowy <i>Zemsty</i> • ocenić, czy diagnoza społeczna Aleksandra Fredry jest ponadczasowa 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy kultury sarmackiej • porównać treść utworu z jego ekranizacją w reżyserii Andrzeja Wajdy

123. Co wiemy o twórczości Aleksandra Fredry?	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
124. Konfrontacja (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Alicję • omówić relacje pomiędzy Alicją a Klaudią 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać reakcje bohaterów tekstu na zaistniałą sytuację 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczyny buntu Alicji wobec zaistniałej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat reakcji na niezależne od nas sytuacje
125. Prostota	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić relacje międzyludzkie i zasady obowiązujące w tytułowych <i>prostych krajach</i> • omówić stosunek podmiotu lirycznego do opisywanej rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metafory zawierające przymiotnik <i>prosty</i> • omówić funkcję pytań w poznanym wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat znaczenia i funkcji prostoty
126. Jak napisać recenzję?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy recenzji 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić recenzję od sprawozdania • selekcjonować informacje przydatne przy pisaniu recenzji 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć plan recenzji • ocenić poszczególne elementy recenzji 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać recenzję wybranego filmu 	
127. Różne odmiany polszczyzny	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić odmiany polszczyzny zależne od odbiorcy i sytuacji • przedstawić cechy odmian języka: oficjalnej i nieoficjalnej • wymienić odmiany polszczyzny zależne od zasięgu słownictwa 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić cechy języka ogólnego i języka o ograniczonym zasięgu • uzupełnić tekst odpowiednimi wyrazami w zależności od kontekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wyrazy należące do polszczyzny oficjalnej i polszczyzny nieoficjalnej • wskazać słownictwo należące do języka ogólnego oraz języka o ograniczonym zasięgu 	<ul style="list-style-type: none"> • dostosować tekst do sytuacji komunikacyjnej 	
128. Słownictwo o ograniczonym	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić odmiany języka o ograniczonym zasięgu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować odmiany języka o ograniczonym zasięgu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać na podstawie słownictwa odmiany języka o ograniczonym zasięgu 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić tekst napisany w środowiskowej odmianie języka w tekst napisany językiem 	

zasięgu			• wskazać w tekście elementy gwarowe	ogólnonarodowym	
<p>129. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz</p> <p>(lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>komedia, komizm (sytuacyjny, postaci, językowy), różne odmiany polszczyzny, oficjalna odmiana języka, nieoficjalna odmiana języka, kolokwializmy, język ogólnonarodowy, słownictwo o ograniczonym zasięgu, środowiskowe odmiany języka, terytorialne odmiany języka, języki zawodowe, recenzja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze